

Alþingi, nefndarsvið
B.t. Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 23. mars 2021
2103129/6.3/ása

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998. Þingskjal 942-562.mál.

Undirrituð fagnar framkomnum breytingatillögum á lögum nr 7/1998 ekki hvað síst 2. gr. frumvarpsins sem verður 18.gr. b. Í lögum.: *Vinna við húðrof.* að auknar kröfur séu gerðar um kunnáttu í hvers kyns sótt- og sýkingavörnum.um m.a. að þeir sem stunda húðrof s.s. húðgötun og hvers kyns húðflúr þurfi að hafa undirgengist fræðslu og staðist hæfnispróf áður en þeir fá leyfi til að framkvæma slíkar aðgerðir á fólki.

Undirrituð telur einnig að það þurfa að skýra vel hvaða lög og reglur gilda um þessi mál og sjá til þess að þær séu aðgengilegar og þýddar yfir á ensku og helst pólsku líka vegna þess vaxandi fjölda erlendra aðila sem hasla sér völl við húðflúr og húðgötun.

Málinu til stuðning vill undirrituð koma eftirfarandi atriðum á framfæri.

Um síðustu aldamót hafði þáverandi aðstoðarlandlæknir áhyggjur af ófullnægjandi aðstæðum þar sem verið var að flúra og gata húð. Áhyggjuefnið var einkum hættan á smiti af blóðbornum veirum og ýmsum bakteríum sem er til staðar þegar húð einstaklinga er rofin.

Landlæknisembættið skipaði þá (árið 2000) starfshóp sem bjó til leiðbeiningar um aðgerðir til að minnka líkur á smiti við húðflúr og götun og komið var á því vinnulagi að rekstraraðili sem hugðist bjóða upp á svona starfsemi þurfti að koma í landlæknisembættið og undirrita skuldbindingu um "að fara í einu og öllu eftir reglum Heilbrigðiseftirlits og Embættis landlæknis varðandi húðflúr, líkamsgötun og skylda starfsemi".

Eftir að húðgötun og húðflúr varð starfsleyfisskyld starfsemi var sett inn ákvæði í reglugerð að viðkomandi umsækjanda starfsleyfis bæri að "afla vottorðs frá landlækni" þó aldrei hafi verið gefin á því opinber skýring hvað ætti að felast í þessu vottorði. Eftir að undirrituð hóf störf hjá Embætti landlæknis árið 2003 var farið að skylda þá sem komu til að "afla vottorðs frá landlækni" til að hlusta á klukkustundar fyrirlestur um sýkingavarnir við götun og húðflúrun. Þessi fræðsla og varðveisla undirritaðra skuldbindinga þeirra sem hafa fengið hana hefur farið fram allar götur síðan. Ekkert gjald hefur verið innheimt fyrir fræðsluna eða útgáfu á skjölum þessu tengt.

Sífelld fer þeim fjölgandi þeim sem koma til fræðslu um sýkingavarnir við húðflúr og húðgötun. Ástæður þess eru m.a. að stöðum sem bjóða upp á svona starfsemi fer fjölgandi því svona þjónusta er eftirsótt og seld dýru verði. Einnig er það óljóst skv reglugerðinni hvort það er

eingöngu rekstraraðilinn sem er skuldbundinn til að undirrita skuldbindinguna fyrir hönd þeirra sem starfa á hans stofu eða hvort að allir sem framkvæma þessar aðgerðir eigi að undirrita. Undanfarin ár hefur sú túlkun orðið að heilbrigðisfulltrúar hafa beint öllum sem framkvæma húðflúr og húðgötun til að undirgangast fræðslu því þetta er eina fræðslan sem hefur verið í boði. Þó eru eflaust margir sem starfa við þetta sem hafa ekki þegið fræðslu né undirritað skuldbindingu um að fara að reglum um hreinlæti og sýkingavarnir. Einnig er mjög vaxandi fjöldi erlendra einstaklinga sem óska eftir fræðslu og margir þeirra skilja ekkert í Íslensku og geta því ekki lesið þær leiðbeiningar sem eru fyrirbyggjandi um þessi mál.

Á undanförunum árum hefur verið tíðrætt um að það er óeðlilegt að Embætti landlæknis sé í svona beinum tengslum við tiltekna starfsemi, sem í sjálfu sér er óheilsusamleg. Það er líka óeðlilegt að embættið sé að halda úti fræðslustarfsemi fyrir tiltekna hópa. Embættinu er fyrst og fremst ætlað að hafa eftril og umsjón með heilbrigðisstarfssemi. Það er því ósk embættisins að losna alfarið frá þessum málaflokki.

En þó embættið vilji draga sig frá þessum málaflokki þá telur það fulla þörf á að þeir sem bjóða upp á húðflúr og húðgötun hafi þekkingu á þeim grundvallarreglum sem þeim ber að fylgja til að sýkja hvorki sjálfan sig né aðra. Því fagnar undirrituð þeirri breytingatillögu sem nú er borin fram á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Virðingarfyllst,

Ása St. Atladóttir,
verkefnisstjóri

Alþingi, nefndarsvið
B.t. Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Garðabær 16. mars 2021

Varðar: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998. Þingskjal 942-562.mál.

Umsögn Heilbrigðisnefndar Hafnarfjarðar og Kópavogssvæðis

Nefndarsvið Alþingis f.h. Umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis óskaði eftir umsögn heilbrigðisnefndar um frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998. Frestur til að veita umsögn er til 16. mars 2021.

Það hefur verið mat heilbrigðisnefndar að tímabært sé að farið verði í heildarendurskoðun á lögum nr. 7/1998. Löggjöfin myndar mikilvægan hlekk í að skapa hér möguleika fyrir gott samfélag þar sem landsmenn geta búið við heilnæm lífsskilyrði í heilnæmu og lítt menguðu umhverfi. Á undanförunum misserum og árum hefur löggjöfin tekið verulegum „bútasaums“ breytingum. Þeim hefur hverju sinni verið ætlað að bregðast við einhverjum breytingum í samfélaginu, þörfum eða áreiti og hafa þess vegna allar haft það markmið að styrkja löggjöfina. Sífeldar breytingar hafa í tímans rás verið á kostnað skýrleika laganna að mati okkar sem stöndum í að framfylgja þeim. Því er tímabært að leggja í grundvallar endurskoðun laganna.

Heilbrigðisnefnd telur að flest ákvæði lagafrumvarpsins séu þess eðlis að þau styrki lögin og séu þarfar breytingar. Öðru máli gegnir um 8. gr. frumvarpsins. Leggur heilbrigðisnefnd til að hún verði feld úr frumvarpinu.

Skýring:

Í greinargerð ráðuneytisins með frumvarpinu fyrir grein 8 segir m.a:

„Í framkvæmd hefur komið í ljós óskýrleiki í lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, í tengslum við hvaða stjórnvaldi beri að annast starfsleyfisútgáfu og eftirlit þegar um er að ræða starfsemi sem annast endurnýtingu úrgangs, þ.e. hvort Umhverfisstofnun eða heilbrigðisnefnd hafi það hlutverk.“

Heilbrigðisnefndir hafa haft eftirlit með meðhöndlun úrgangs um langt árabíl. Um það hefur ekki verið deilt. Óskýrleikinn sem ráðuneytið er að vísa til er veiting starfsleyfis til Gaju, gas- og jarðgerðarstöðvar Sorpu á s.l. ári. Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur fylgdist með, yfirfor gögn, veitti ráðgjöf á þróunarstigi stöðvarinnar sem stóð yfir í töluverðan tíma og vann starfsleyfi í kjölfarið. Þegar nefndin ætlaði að gefa út leyfið úrskurðaði ráðuneytið að starfsemin skyldi falla undir aðkomu ríkisstofnunar en ekki heilbrigðisnefnd.

Afleiðing af þessum „bútasaumsbreytingum“ á lögum 7/1998 á undanförunum árum og misserum er að aðkomu heilbrigðiseftirlits að mengunarvarnamálum hefur veikst. Sveitarstjórnarstigið hefur ekki staðið í þeirri meiningu að það sé vilji Alþingis en eigi að síður hefur það þurft að standa í stöðugri varnar baráttu.

Heildarendurskoðun laganna myndi draga betur fram hvert hlutverk heilbrigðisnefnda á að vera að mati Alþingis.

Með 8. grein í frumvarpinu mun eitt stærsta iðnfyrirtækið sem heilbrigðisnefnd Hafnarfjarðar og Kópavogssvæðis hefur eftirlit með á sínu starfssvæði flytjast yfir til Umhverfisstofnunnar. Það er fyrirtækið Fura ehf. sem m.a. rekur brotamálmstöð í Hafnarfriði. Forveri fyrirtækisins, Stálfélagið féll undir eftirlit Hollustuverndar ríkisins á sínum tíma og sama gilti um þrotabú þess. Seint á síðustu öld tilkynnti Heilbrigðisnefnd Hollustuvernd ríkisins að nefndin myndi yfirtaka eftirlit með þrotabúinu. Ástandið þar væri svo slæmt að ekki yrði lengur við unað. Gerði stofnunin engar athugasemdir við þá ákvörðun. Með samþykki laga um meðhöndlun úrgangs var málaflökknum komið til heilbrigðisnefnda.

Færsla fyrirtækisins frá heilbrigðisnefnd til Umhverfisstofnunar mun byggja á eftirfarandi skilgreiningum:

Viðauki 1, gr. 5b,

Endurheimt eða blanda af endurheimt og förgun á hættulausum úrgangi í stöðvum með afkastagetu yfir 75 tonnum á dag sem felur í sér eina eða fleiri eftirfarandi starfsemi og að undanskilinni starfsemi sem fellur undir reglugerð um fráveitur og skólp:

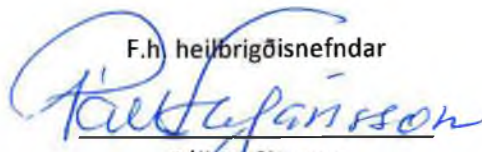
iv. meðferð málmúrgangs í tæturum, þ.m.t. á raf- og rafeindatækjaúrgangi og úr sér gengnum ökutækjum og íhlutum þeirra.

Er þörf á því að flytja eftirlit með fyrirtæki sem er að vinna hættulausan úrgang til ríkisstofnunar vegna þess að því hefur vegnað vel á markaði? Hefur náð góðri markaðshlutdeild.

Það er fleiri en ein leið til að undirbúa mál fyrir endurvinnslu. Þykkur málmúrgangur er annað hvort logsoðinn í hæfilegar stærðir eða klipptur niður. Þynnri málmhlutir eru ýmist tættir eða rúmmálsminnkaðir með því að pressa þá saman. Báðar aðferðirnar hafa verið notaðar á Íslandi. Afurðir sem koma úr síðarnefndu aðferðinni hafa ekki uppfyllt evrópsk gæða- og umhverfisviðmið og hafa því farið til Asíu í endurvinnslu.

Úrsérgengin ökutæki eru meðhöndluð fyrir förgun hjá Furu. Dekk og felgur fjarlægð, hvarfakútar sömuleiðis. Þá er allir vökvar dremaðir af tækjunum áður en þau fara í tætingu. Ef þörf er talin á frekari úrvinnslu þá þarf að taka á því í gegnum Úrvinnslusjóð. En það þarf þá væntanlega að gilda sama um bílflök sem á að rúmmálsminnka. Því má viðbæta að það eru mörg ár síðan fyrirtækið Fura hætti í samráði við heilbrigðisnefnd að taka við raf- og rafeindatækjaúrgangi. Eftirlitinu er ekki kunnugt um í hvaða farveg sá úrgangur fer í dag.

Heilbrigðisnefnd leggur til að grein 8 í breytingarfrumvarpi á lögum nr. 7/1998 verð felld út. Endurskoðun löggjafarinnar er þörf en nefndin sér enga þörf á að flytja eftirlitsverkefni frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga og til ríkisstofnunar áður en sú endurskoðun fer fram.

F.h. heilbrigðisnefndar

Páll Stefánsson
deildarstjóri

Efni: Umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur um frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 7/1998 (menntun og þjálfun, eftirlit með starfsemi og athöfnum o.fl.)

Vísað er til erindis nefndasviðs Alþingis sem barst með tölvupósti dags. 4. mars 2021 þar sem óskað er umsagnar Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur um frumvarp um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998 (menntun og eftirlit), 562 mál. Drög að frumvarpinu voru birt í samráðsgátt þann 29. september 2020 og gerði HER umsögn um drögin, dags. 13. október. Eftirfarandi umsögn styðst að miklu leyti við þá umsögn en tekur einnig til breytinga á frumvarpinu í kjölfar samráðsferlis. HER hefur farið yfir málið og þau gögn sem því fylgja og gefur eftirfarandi umsögn.

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur (HER) telur meginmarkmið frumvarpsins jákvætt og til bóta að styrkja lagastoð vegna þeirra heimilda sem um ræðir og snúa að öryggiskröfum á sund- og baðstöðum og öryggi og sóttvörnum á stöðum þar sem húð er götuð eða flúruð eða beitt meðferð með nálastungum. Einnig að styrktar séu og skýrðar eftirlitheimildir og -skyldur með starfsemi og athöfnum sem ekki er starfsleyfis- eða skráningarskyld svo og heimildir heilbrigðisnefndar til afskipta vegna umgengi og hreinlætis utanhúss.

HER telur að breytingar sem hafa verið gerðar á frumvarpinu frá því það var lagt fram í samráðsgátt séu jákvæðar og til þess fallnar að styðja við meginmarkmið frumvarpsins.

HER fagnar sérstaklega heildarendurskoðun laga nr. 7/1998 sem lengi hefur verið kallað eftir en í greinargerð með frumvarpinu er boðað að sú vinna muni hefjast fljótlega. Lögin eru orðin yfir 20 ára gömul, hafa tekið fjölda breytinga, sumar alls ekki til bóta, og því þörf á heildstæðri yfirferð. HER bendir á að heildarendurskoðun mun líklega taka talsverðan tíma og telur nauðsynlegt að gera frekari breytingar á lögnum nú en boðað er í frumvarpinu til að laga ýmsa vankanta, sbr. hér að neðan.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins:

Gr. 1. - Engar athugasemdir

Gr. 2. -

- a. Þeir sem vinna á stöðum þar sem börn dvelja.....má ekki túlka þetta sem svo að nái til starfsfólks leik- og grunnskóla og frístundaheimila og félagsmiðstöðva auk sundlauga og íþróttamannvirkja? Eru það auknar kröfur frá því nú?. Er það kostnaðarmetið? Er það hlutverk Heilbrigðiseftirlita að fá staðfestingu í eftirliti að þetta sé uppfyllt?
- b. Engar athugasemdir.
- c. Hlutverk Heilbrigðiseftirlita að á fá staðfest í eftirliti að sé uppfyllt?
- d. Eru önnur námskeið en þau sem UST stendur fyrir viðurkennd? Geta starfsstaðir leitað annað en til UST eftir námskeiðum?

Gr. 3. - Væntanlega er verið að vísa í lið 17 í gr. 5? Ekki kemur fram hvaða upplýsingum skuli standa skil á, væntanlega á að skilgreina það í reglugerð ráðherra sbr. ákvæðið. Á meðan ekki liggur fyrir hvaða upplýsingar um er að ræða er ekki hægt að segja til um hvaða áhrif þetta hefur á starfsemi sem sætir eftirliti hjá HES og þar með hvaða vinnu þetta kallar á hjá HES.

Gr. 4. - HER gerir athugasemdir við 4. gr. frumvarpsins þar sem bætt hefur verið heimild til handa Umhverfisstofnunar til að taka gjald fyrir skráningu rekstraraðila, sbr. 8. gr. vegna stafræns ferlis og leyfisveitingagáttar. HER telur ljóst er að kostnaður fyrirtækja mun aukast vegna tvöfaldrar skráningar og aukins flækjustígs þar sem heilbrigðiseftirlitssvæðin munu eftir sem áður þurfa að skrá og ganga frá upplýsingum um starfsemi og taka gjald fyrir það auk þess sem hér er boðuð gjaldtaka Umhverfisstofnunar fyrir nánast sama hlut.

Gr. 5. - Engar athugasemdir.

Gr. 6. - Engar athugasemdir.

Gr. 7. - HER telur að þessi viðbót sé til þess að styrkja rök fyrir því að HES fái einnig heimildir til stjórnvaldssekta enda standa heilbrigðiseftirlitin frammi fyrir algerlega sambærilegum málum og hér er verið að bæta við heimildum vegna, þ.e. tilvikum þar sem ómögulegt er að beita öðrum þvingunarúrræðum þar sem brotið er liðið atvik s.s. skýrsluskil eða skil á mælingum, og því koma dagsektir ekki til greina.

Gr. 8. - Í frumvarpinu kemur fram að í framkvæmd hafi komið í ljós ákveðinn óskýrleiki í lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir í tengslum við hvaða stjórnvaldi beri að annast starfsleyfisútgáfu og eftirlit þegar um er að ræða starfsemi sem annast endurnýtingu úrgangs, þ.e. hvort UST eða HES hafi það hlutverk. Hvað varðar meintan óskýrleika í lögnum varðandi starfsleyfisútgáfu og eftirlit með endurnýtingu úrgangs, telur HER að skýrt sé í lögnum eins og þau eru í dag og að slík starfsemi falli undir heilbrigðisnefnd, sbr. lista í viðauka IV. Vísað er til þess í greinargerð að orðið „endurheimt“ eigi við hluta endurnýtingar og vísað í i. lið 5.3. b. í viðauka I þar sem tilgreind er endurheimt með líffræðilegri meðhöndlun. HER telur æskilegt að hafa eftirlit og starfsleyfisútgáfu fyrir endurnýtingu með aðstoð lífrænnar meðhöndlunar hjá HES en ekki hjá UST.

Það að hafa afmarkaðan hluta endurnýtingar undir eftirlits- og starfsleyfisþykningu UST, undir heitinu endurheimt, sé alls ekki til bóta né hagkvæmara á nokkurn hátt og geri stjórnsýsluna ekki skilvirkari nema síður sé. Æskilegt sé að eftirlit og starfsleyfisþykning verði hjá HES, þannig er leyfisveitandi og eftirlitsaðili sem næst starfseminni, þar sem haldbær og góð þekking á nærumhverfi og haldgóð sérfræðiþekking heilbrigðisfulltrúa er þegar til staðar. Er þetta í samræmi við það sem kom fram í nefndarálitum umhverfis- og samgöngunefndar á þingskjali 1696, 436. mál á 150. löggjafarþingi en í álitinu segir:

„Nefndin telur að best fari á því að eftirlit fari fram sem næst starfsemi hverju sinni en hlutverk stofnana ríkisins sé að huga að samræmingu og veita aðstoð þegar með þarf. Þar verði hugað að því hvernig þekking í nærumhverfi nýtist sem best, samskipti við stjórnvöld og upplýsingagjöf sé sem aðgengilegust og atvinnustarfsemi búi við sambærilegar aðstæður óháð staðsetningu um iandið. Þá telur nefndin að við endurskoðunina eigi að stefna að því að auka veg rafrænnar stjórnsýslu sem mest. Nefndin telur engu að síður skynsamlegt að gera ákveðnar breytingar sem frumvarpið ieggur til, í trausti þess að við heildarendurskoðun verði horft til þeirra sjónarmiða sem fram koma í nefndarálitum þessu um fyrirkomulag eftirlits.“

Af þessu er ljóst að vilji löggjafans sé að hafa eftirlit þar sem þekking í nærumhverfi nýtist og að stjórnsýsla verði bæði einföld og skilvirk. Ekki verður séð hvernig þær breytingar sem verið er að

leggja til í frumvarpinu verði til þess.

Í þessu samhengi má líka nefna að ekki hefur verið kostnaðargreint eða kannað mögulegt hagræði af því fyrir fyrirtækin, almenning og umhverfi að flytja eftirlit til UST. UST ber hins vegar að sinna samræmis- og leiðbeiningarskyldu og getur veitt heilbrigðisnefndum aðstoð ef þörf er á.

Starfsleyfi fyrir gas- og jarðgerðarstöð SORPU var fullunnið hjá HER þegar umhverfis- og auðlindaráðuneytið tók þá ákvörðun með úrskurði, dags. 7. júlí 2020 að flytja starfsleyfi og eftirlit yfir til UST án lagastoðar. HER telur að umhverfis- og auðlindaráðuneytið ætti að nefna þann úrskurð sinn í greinargerðinni með lagafrumvarpinu og þá hvaða rök ráðuneytið notaði og eins að gera grein fyrir erindi HER dags. 10. júlí 2020 vegna úrskurðarins.

Því er lagt til að fallið verði frá áformuðum breytingum á ákvæðinu en HER leggur jafnframt til að gr. 5.3.í viðauka 1 verði felld á brott.

Gr. 9. - Engar athugasemdir.

Sem fyrr segir fagnar HER því sérstaklega að boðuð sé heildarendurskoðun á lögum nr. 7/1998. Ljóst er að endurskoðunin mun taka talsverðan tíma telur HER að nota eigi tækifærið nú til að bæta úr nokkrum vanköntum á lögnum og hér er gerð grein fyrir tillögum HER hvað það varðar.

3. mgr. 7. gr. laganna - Útgáfa starfsleyfis

Í 3. mgr. 7. gr. laganna er kveðið á um skyldu starfsleyfisútgefenda til að auglýsa allar starfsleyfistillögur í fjórar vikur. Auglýsing nr. 582/2000, sem vísað er til í bráðabirgðaákvæði í reglugerð nr. 550/2018, fellir niður auglýsingaskyldu í flokkum þar sem ekki var þörf fyrir umfangsmikla starfsleyfisgerð. Auglýsingin tekur þó ekki til starfsleyfa vegna tímabundinnar starfsemi né hollustuhátta- og matvælaleyfa. Starfsleyfi vegna tímabundinnar starfsemi hafa nokkra sérstöðu þar sem ekki eru um varanlega starfsemi eða mengun að ræða. Tilvik þar sem þyrfti að vera hægt að gefa út með hraði starfsleyfi vegna tímabundinnar starfsemi koma reglulega upp en í dæmaskyni má þar nefna þegar verið er að sinna viðhaldi eða viðgerðum á byggingum sem alla jafna er ekki starfsleyfis skyld starfsemi. Af og til við slíkar framkvæmdir hefur fundist asbest sem þarf að fjarlægja hratt og örugglega en öll vinna við asbest er starfsleyfis skyld. Annað dæmi væri hreinsun á brunarústum. Í þannig tilvikum þarf að vera hægt að afgreiða starfsleyfi með hraði af öryggis og umhverfisástæðum. Til að það gangi eftir þarf að vera hægt að afgreiða starfsleyfi að uppfylltum skilyrðum án undangenginnar auglýsingar á tillögu að starfsleyfi í fjórar vikur þó sjálfsagt væri að hafa ákvæði um grendarkynningu ef við á, til upplýsingar fyrir nágretta. Í tilvikum sem þessu þarf nú að sækja um tímabundna undanþágu frá starfsleyfi til ráðherra ella að fresta verkinu á meðan tillaga að starfsleyfi er auglýst í 4 vikur. Það er ljóst að slíkur dráttur á verki getur haft í för með sér verulegan kostnað fyrir aðila, hættu á mengun og skemmdum á byggingum auk ónæðis og óþægindum fyrir nágretta. Telur HER það ekki samrýmast góðum stjórnsýsluháttum að sækja þurfi um tímabundna undanþágu til ráðherra í tilfellum sem geta ekki beðið t.d. af öryggis- eða umhverfisástæðum, vegna ákvæða um auglýsingu í fjórar vikur. Slíkt fyrirkomulag getur vart talist aðgengilegt né það gegnsæ, skilvirk eða hagkvæm stjórnsýsla. HER leggur því til að 7. gr. laga verði breytt samhliða öðrum breytingum núna til að gera feril starfsleyfisútgáfu skilvirkari. Það ákvæði gæti verið á sömu nótum og þar sem heimild er að stöðva starfsemi án undangenginna viðvaranna vegna almannaheilla og umhverfisverndar.

Auk þess vill HER benda á nauðsyn þess að viðaukar yfir starfsleyfis skylda starfsemi í lögnum

og reglugerð 550/2018 verði samræmdir hið fyrsta. Við þá vinnu ætti að taka mið af ofangreindri tillögu og flokka starfsleyfisskylda starfsemi m.a. út frá þörf fyrir að auglýsa tillögu að starfsleyfi. Slíkar breytingar yrði til mikilla bóta og gera stjórnáráðgjafun mun skilvirkari og ferlið mun aðgengilegra fyrir alla þá sem að því koma.

1. mgr. 45. gr. - Eftirlitsvæði

HER ítrekar fyrri athugasemdir við lögum um að fulltrúi tilnefndur af samtökum atvinnurekenda á eftirlitssvæðinu eigi sæti í heilbrigðisnefnd. Hér er í raun um aðila frá hagsmunasamtökum að ræða sem hefur sæti í heilbrigðisnefnd og hefur þannig bein áhrif á ákvarðanatöku. Það má velta því upp af hverju önnur hagsmunasamtök, svo sem neytendasamtök og umhverfissamtök fái ekki sömu tækifæri til slíkrar setu og geti þannig haft áhrif á ákvarðanatöku. Telur HER að þetta sé úr takti við það sem nú tíðkast og telur nauðsynlegt að breytingar verði gerðar á ákvæðinu þar sem fulltrúi frá samtökum atvinnulífsins verði felldur út. Þess má geta að HER hefur fengið fyrirspurnir frá ýmsum aðilum hvað þetta varðar, sem og kjörnum fulltrúum.

Þá vil HER einnig benda á að þegar heildarendurskoðun á lögum fer fram að tímabært og nauðsynlegt sé að skoða hvert hlutverk heilbrigðisnefnda sé og hvort það slíkar nefndir samræmist sjónarmiðum um skilvirka og góða stjórnáráðgjafun.

Skráningarskylda í stað starfsleyfisskyldu

HER ítrekar fyrri ábendingar sínar hvað varðar skráningarskyldu í stað starfsleyfisskyldu. Fyrirkomulagið skilar engri einföldun að mati HER og gangi þetta eftir verði lagaumhverfið svo flókið og gallað að erfitt verður fyrir alla aðila að fara eftir því. HER telur að þetta fyrirkomulag muni leiða til aukins kostnaðar og óskýrleika og verði ekki til bóta fyrir atvinnulífið, almenning né umhverfi auk þess að valda flutningi á verkefnum frá sveitarfélögum og til ríkisins þegar að ríkisstofnanir ættu að sjá um samræmingarhlutverk og veita aðstoð þegar þörf krefur. HER telur því nauðsynlegt að farið sé í stefnumótun hvað þetta varðar og að þetta verði endurskoðað sem fyrst.

Að lokum vill HER koma inn á drög að reglugerð um meðferð plöntuverndarvara og útrýmingaefna sem nýlega var í samráðsgátt, mál nr. 72/2021. Með drögum er boðað að núgildandi reglugerð nr. 980/2015 um meðferð varnarefna verði feld úr gildi en í stað hennar komi ný reglugerð um meðferð plöntuverndarvara og útrýmingarefna. Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur (HER) gerir ekki efnislegar athugasemdir við drög að nýrri reglugerð en vill koma á framfæri einni tillögu í tengslum við málefnið.

Í drögum að reglugerð um plöntuverndarvörur og útrýmingarefni eru feld út ákvæði í gr. 12 í rlg. 980/2015 um skil á skýrslum um útrýmingu á rottum og veggjalús til viðkomandi heilbrigðisnefndar. Í minnisblaði UST segir að við nánari skoðum virðist ekki vera til staðar heimild í efnalögum né lögum um hollustuhætti fyrri þessari kröfu. HER telur mikilvægt að heilbrigðisnefndir geti kallað eftir þessum upplýsingum frá handhöfum notendaleyfa, bæði hvað varðar eftirlitsskylda starfsemi og almenna hollustuhætti. Því er lagt til að ákvæði þess efnis verði bætt í lög nr. 7/1998 og e.t.v. vill er lag að koma breytingunni inn í því frumvarpi sem nú er til meðferðar um breytingu á lögum nr. 7/1998.

HER gerir ekki frekari athugasemdir við frumvarp til laga um breytingar á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir og áskilur sér rétt til að koma á framfæri frekari athugasemdum á síðari stigum. Eins og fyrr segir er það mikið ánægjuefni að lagfæra eigi ýmsa vankanta á lögum en

Ítrekað er að tímabært er að endurskoða lögin enda eru þau orðin mjög flókin og lagaumhverfið torskilið. Þá vill HER einnig áréttu að nauðsynlegt er að heildarendurskoðun laganna fari fram í miklu samráði við hlutaðeigandi aðila, ekki síst heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna. Fulltrúar HER eru reiðubúnir til að mæta á fund Umhverfis- og samgöngunefndar til að ræða tillögur HER frekar, sé þess óskað.

Virðingarfyllt
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Guðjón Ingi Eggertsson
heilbrigðisfulltrúi

Afrit/Samrit sent:

Afrit/Samrit sent:

UMHVERFIS
STOFNUN

Alþingi - Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík, 12. mars 2021
UST202103-169/F.T.
04.01

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir - lögum um mat á umhverfisáhrifum - 562.mál

Vísað er til erindis frá nefndasviði Alþingis dags. 4. mars sl. þar sem umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis sendi Umhverfisstofnun til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998 (menntun og eftirlit), 562. mál.

Í frumvarpinu eru ýmsar breytingar lagðar til, bæði á sviði hollustuhátta sem og mengunareftirlits. Umhverfisstofnun telur þær breytingartillögur sem birtast í frumvarpinu almennt jákvæðar en telur rétt að koma með ábendingar er varða 3. gr. frumvarpsins.

Í 3. gr. er lagt til að breyting verði gerð á 1. ml. 1. mgr. 34. gr. laganna er varðar umhverfisupplýsingar. Í gildandi lögum er kveðið á um að rekstraraðili atvinnurekstrar sbr. viðauka I-IV, sem hefur í för með sér losun mengandi efna, skuli skila árlega til Umhverfisstofnunar upplýsingum um losun mengandi efna frá hverri starfsstöð með rafrænum hætti eftir því sem nánar er kveðið á um í reglugerð sem ráðherra setur, sbr. 5. gr. Sú breyting sem lögð er til er að í stað þess að einungis sé kveðið á um skil á upplýsingum um losun mengandi efna frá hverri starfsstöð, skuli rekstraraðili skila upplýsingum um losun mengandi efna frá hverri starfsstöð, *hráefnannotkun, magntölur úrgangs og öðrum upplýsingum sem stofnunin telur þörf á til að sinna lögbundnu hlutverki sínu.*

Stofnunin telur, eftir nánari skoðun, ekki þörf á því að vísað sé sérstaklega til *hráefnannotkunar og magntalna úrgangs* í 34. gr. en þó mikilvægt að fram komi að stofnunin geti óskað eftir þeim upplýsingum sem stofnunin telur þörf á til að sinna lögbundnu hlutverki sínu eftir því sem nánar er kveðið á um í reglugerð sem ráðherra setur, sbr. 5. gr.

Nú þegar er lagaákvæði um skil á upplýsingum um magntölur úrgangs í lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, sbr. 19. gr. laganna. Upplýsingar um hráefnannotkun er hluti af upplýsingum sem stofnunin telur þörf á til að sinna lögbundnu hlutverki sínu sbr. þá breytingu sem lögð er til í frumvarpinu. Stofnunin telur því óþarfi að tilgreina *hráefnannotkun og magntölur úrgangs* í 34. gr. laganna. Stofnunin telur mikilvægt að

lágmarka skörun og tvítekningar í lögum og byggir þessi athugasemd á þeim rökum. Stofnunin vísar einnig til 3. mgr. 62. gr. laga nr. 7/1998 í þessu samhengi, þar sem fram kemur að eftirlitsskyldum aðilum sé skylt að veita allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með framkvæmd laganna.

Í athugasemdum við 3. gr. kemur fram að með breytingartillögunni sé stefnt að því að einfalda stjórnábyrginguna, auka skilvirkni og bæta gæði opinberrar þjónustu með því að sem flestum þeim umhverfisupplýsingum sem rekstraraðilar þurfi að skila árlega til Umhverfisstofnunar verði skilað rafrænt á samræmdan hátt. Fram kemur að ljóst sé að skýrsluskil rekstraraðila og yfirferð stofnunarinnar yrði einfölduð með því að koma sem flestum upplýsingum á sama stað. Umhverfisstofnun tekur undir framangreind sjónarmið en telur því markmiði ekki náð með breytingu á reglugerð eða lögum einungis.

Mikilvægt að benda á að forsenda þess að því markmiði verði náð sem stefnt er að, þ.e.a.s. að einfalda skil og auka skilvirkni, sé sú að komið verði á fót rafrænum gagnagrunni sem rekstraraðilar geti skilað umræddum upplýsingum í. Mikilvægt er að slíkur gagnagrunnur verði tekinn í gagnið sem fyrst til að ná þessum markmiðum.

Fulltrúar stofnunarinnar eru reiðbúnir að koma á fund og fara nánar yfir efni umsagnarinnar.

Virðingarfyllst

Frigg Thorlacius
lögfræðingur

Halla Einarsdóttir
teymisstjóri